

צורי מעם השם עושה שמים וארץ

סֵפֶר

תּוֹרַת הַזֹּהַר

הַזֹּהַר הַמְּתַרְגֵּם בְּלִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ

הַמְּנַקֵּד

עַל חֻמְשַׁת הַמֹּשִׁי תּוֹרָה

מִהַתְנַא הָאֱלֹקִי רַבֵּן שְׁמַעוֹן בַּר יוֹחָאִי זִיע"א

פְּרֻשַׁת הָאֲזִינוּ

תְּרַגּוּם קַל וְנִחְמָד לְמַעַן יִרְוֶיךָ חֵלּוּמֵךְ בּוֹ

יוצא לאור על ידי "מפעל הזהר העולמי"

בעיה"ק בית שמש תובב"א

אלול תש"ע לפ"ק

הוצאת:

שע"י "חברה מזכי הרבים העולמי" מפעל עולמי להצלת הדת

מיסודו של הגה"צ רבי שלום יהודה גראס
כ"ק מרן אדמו"ר מהאלמין שליט"א

MIFAL HAZOHAR HOILUMI
C/O CHEVREH MAZAKEI HARABIM HOILUMI
Under The Supervision Of Rabbi Sholom Yehuda Gross
The Head Of The Rabbinical Court Of Holmin

מצוה גדולה לזכות את הרבים

ולפרסם ספרי הזוהר היומי

בבתי כנסיות, בבתי מדרשות, בשמחות,

לכל החברים וידידים, ולכל אחד ואחד מישראל,

לקרב הגאולה שלימה בב"א

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים

לעילוי נשמת

מרת הינדע לאה, מנחם מוניש וחנה בר"ב יצחק אהרון
הרב צבי יצחק, נטע מאיר, מלכה דבורה בר"ב גבריאל הכהן

לקנות הספרים במחיר מסובסד:

אצל חנות הספרים של ר' פנחס ראובן הי"ו

ברחוב השומר 74 בני ברק

או אצל "מפעל הזוהר העולמי"

רחוב נחל לכיש 24/8 רמת בית שמש ארץ ישראל

טל: 054-843-6784 / פקס: 02-995-1300

Cong. Of Holmin, Nachal Lachish 24/8

Ramat Beth Shemesh 99093, Israel

Tel: 054-843-6784 / fax: 02-995-1300

hazohar.com@gmail.com

פְּרֻשֵׁת הָאֲזִינוּ

הָאֲזִינוּ הַשָּׁמַיִם וְאֲדַבְּרָה וְתִשְׁמַע הָאָרֶץ אֲמַרִי כִּי
 (דברים לב.) רַבִּי יְהוֹדָה פָּתַח, (שיר השירים ה)
 פָּתַחְתִּי אֲנִי לְדוֹדִי וְדוֹדִי חָמַק עָצָר וְגו', בְּקִשְׁתִּיהוּ
 וְלֹא מִצְאָתִיהוּ קָרָאתִיו וְלֹא עָנְנִי. מַה כָּתוּב
 לְמַעְלָה? אֲנִי יִשְׁנָה וְלִבִּי עָר וְגו'. אֲנִי יִשְׁנָה. אָמְרָה
 בְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, אֲנִי יִשְׁנָה - מִמְצוֹת הַתּוֹרָה, בְּזִמְנִי
 שָׁחַלְכֹתִי בַמִּדְבָּר. וְלִבִּי עָר - לְעֵלוֹת לְאָרֶץ, לְעֲשׂוֹת
 אוֹתָם (חובות), שְׁחַרְיִי כָּל מְצוֹת הַתּוֹרָה נִמְצְאוֹת
 בְּאָרֶץ. קוֹל דּוֹדִי דוֹפֵק - זֶה מֹשֶׁה, שְׁחֹכֵיחַ לָהֶם
 לְיִשְׂרָאֵל בְּכַמָּה וּפְנִיחִים, (דף רפו ע"ב) בְּכַמָּה מְרִיבוֹת,
 שְׁכַתוּב (דברים א) אֵלֶּה הַדְּבָרִים וְגו', (שם ט) מִמְרִים
 חֵייתָם וְגו', (שם) וּבַחֲרֵב הִקְצַפְתָּם וְגו'. זֶהוּ שְׁכַתוּב
 דוֹפֵק.

וְעַם כָּל זֶה שְׁמֹשֶׁה הוֹכִיחַ לָהֶם לְיִשְׂרָאֵל, בְּאַהֲבָה
 חָיו כָּל דְּבָרָיו, שְׁכַתוּב (דברים ז) כִּי עַם קְדוֹשׁ
 אַתָּה לַה' אֵלֶּהיךָ, (שם יד) וּבָךְ בָּחַר ה' אֵלֶּהיךָ לְהִיּוֹת
 לוֹ לְעַם וְגו', בְּנִימִים אַתֶּם לַה' אֵלֶּהיכֶם, (שם ד) וְאַתֶּם

הַדְּבָקִים בַּה'. וְעַל זֶה (שם כז) וְשָׁמַעְתָּ בְּקוֹל ה' אֱלֹהֶיךָ. (שם ז) כִּי מֵאַהֲבַת ה' אֶתְכֶם. וְהוּא שְׂפָתוֹב (שיר השירים ה) פֶּתַחִי לִי אֲחֵתִי רַעֲיָתִי.

מַה פְּתוֹב? (שם) קָמַתִּי אֲנִי לִפְתַּח לְדוֹדִי. אָמְרוּ יִשְׂרָאֵל, בְּעוֹד שֶׁהֵינּוּ מְזַמְנִים לַעֲלוֹת לְאָרֶץ וּלְקַבֵּל מִצְוֹת הַתּוֹרָה הָאֵלוּ עַל יְדֵי מֹשֶׁה, מַה פְּתוֹב? (שם) וְדוֹדֵי חָמֵק עָבְרָה, שְׂפָתוֹב (דברים לד) וַיָּמַת שָׁם מֹשֶׁה עָבְדָה ה'. בְּקִשְׁתִּיהוּ וְלֹא מִצְאָתִיהוּ, שְׂפָתוֹב וְלֹא קָם נָבִיא עוֹד בְּיִשְׂרָאֵל כְּמֹשֶׁה. קָרָאתִיו וְלֹא עָנְנִי, שְׁלֹא הָיָה דוֹר כְּדוֹרוֹ שֶׁל מֹשֶׁה, שֶׁתְּקַדּוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שָׁמַע לְקוֹלָם וַעֲשָׂה לָהֶם נְפִים וְחֻקִּים, כְּמוֹ שֶׁעָשָׂה עַל יְדֵיו.

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, קָמַתִּי אֲנִי לִפְתַּח לְדוֹדִי - זֶה הַתְּקַדּוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּיָמָיו שֶׁל מֹשֶׁה, שְׁכַל יָמָיו לֹא רָצָה שְׁמִלְאָךְ אוֹ שְׁלִיחַ לְהִנְחִיג עִמּוֹ, שְׂפָתוֹב (שמות לג) אִם אֵינְךָ הַלְכִים וְגו'. אֲשֶׁרֵי חָלְקוּ שֶׁל מֹשֶׁה שֶׁתְּקַדּוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִסְכִּים לְרִצּוֹנּוֹ. וְדוֹדֵי

חֶמֶק עָבַר, בְּיָמָיו שָׁל יְהוֹשֻׁעַ, שְׁכָתוֹב (יהושע ה) לֹא
כִּי אֲנִי שָׂר צָבָא ה'.

בֹּא רֵאָה, מִשָּׁה הָיָה שׁוֹמֵעַ קוֹל קְרוֹשׁ שָׁל הַמְּלֶךְ
הַעֲלִיזוֹן וְלֹא נִזְדַּעַזַּע, וְכָל שָׁכֵן מִלְּאָךְ שָׁלֹא
רָצָה (ולא קבלו). אַחַר שְׁמֵת מִשָּׁה, מַה פְּתוֹב? וַיֹּאמֶר
לֹא כִּי אֲנִי שָׂר צָבָא ה'. וְכָתוֹב (שם) וַיִּפֹּל יְהוֹשֻׁעַ
אֶל פְּנֵיו אֶרְצָה. עָתָה בָּאתִי, בְּיָמָיו שָׁל מִשָּׁה רַבֶּךְ
בָּאתִי וְלֹא קִבְּלָנִי. בְּאוֹתָהּ שָׁעָה יָדְעוּ יִשְׂרָאֵל שְׁבָחוּ
שָׁל מִשָּׁה. בְּאוֹתוֹ זְמַן בִּקְשׁוּ יִשְׂרָאֵל לְהַקְדוֹשׁ פְּרוּךְ
הוּא וְלֹא נִזְדַּמְּן לָהֶם כֶּף כְּבִימֵי מִשָּׁה. זְהוּ שְׁכָתוֹב
בְּקִשְׁתִּיהוּ וְלֹא מִצְאֵתִיהוּ וְגו'.

הַאֲזִינוּ הַשָּׁמַיִם וְאֶרְצָה (דברים לב). רַבִּי חֲזִיא אָמַר,
אֲשָׁרֵי חָלְקוּ שָׁל מִשָּׁה יוֹתֵר מִכָּל נְבִיאֵי
הָעוֹלָם.

בֹּא רֵאָה, פְּתוֹב (ישעיה א) שְׁמְעוּ שָׁמַיִם וְהַאֲזִינוּ אֶרֶץ
כִּי ה' דִּבֵּר. שְׁמְעוּ שָׁמַיִם. יִשְׁעִיה שְׁתִּיה רְחוֹק
יוֹתֵר מִהַמְּלָךְ, פְּתוֹב שְׁמְעוּ שָׁמַיִם. מִשָּׁה שְׁתִּיה
קְרוֹב יוֹתֵר לְמֶלֶךְ, פְּתוֹב הַאֲזִינוּ הַשָּׁמַיִם.

לְמַדְנֵנוּ, בְּאוֹתוֹ זְמַן שֶׁאָמַר יִשְׁעִיָּהוּ שִׁמְעוּ שָׁמַיִם
 וְהָאֲזִינֵי אֶרֶץ, כִּמְהַ בְּעֵלֵי דִינִים מְאִירִים
 הַזְדַּמְנוּ לְשִׁבְרֵךְ אֶת רֵאשֵׁוֹ. יֵצֵא קוֹל וְאָמַר: מִי הוּא
 זֶה שְׂרוּצָה לְהִרְעִישׁ עוֹלָמוֹת? עַד שֶׁפָּתַח וְאָמַר:
 לֹא אֲנִי וְלֹא שְׁלִי, אֵלֶּא כִּי ה' דִּבֶּר, וְלֹא אֲנִי.
 בְּמִשְׁחָה מַה כָּתוּב? הָאֲזִינֵנוּ הַשָּׁמַיִם וְאֲדַבְּרָה, אֲנִי
 וְלֹא אַחֵר. וְאֲדַבְּרָה - בְּלֹא פֶחַד. וְתִשְׁמַע הָאֶרֶץ
 אֲמִרֵי פִי - וְלֹא מֵאַחֵר. אֲשֶׁרֵי חֲלָקוֹ. אָמַר רַבִּי
 אֲבָא, בְּאוֹתֵיזוֹת חֻקוֹת שֶׁל רַבִּי אֶלְעָזָר, הָאֲזִינֵנוּ
 הַשָּׁמַיִם וְאֲדַבְּרָה וְתִשְׁמַע הָאֶרֶץ - כָּאֵן נִרְמֵז שֵׁם
 הַקְּדוֹשׁ הָעֶלְיוֹן.

רַבִּי יוֹסִי אָמַר, עוֹד מַה בֵּינָן מִשְׁחָה לִישְׁעִיָּהוּ? מִשְׁחָה
 אָמַר הָאֲזִינֵנוּ הַשָּׁמַיִם. הַשָּׁמַיִם - הַשָּׁמַיִם
 הָעֶלְיוֹנִים, אֵלֶּוּ הַנּוֹדְעִים, שֶׁנִּקְרָאִים שְׁמוֹ שֶׁל
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְתִשְׁמַע הָאֶרֶץ - הָאֶרֶץ
 הָעֶלְיוֹנָה, אוֹתָהּ הַנּוֹדְעֵת, וְהִיא אֶרֶץ הַחַיִּים.
 בִּישְׁעִיָּה כָּתוּב שִׁמְעוּ שָׁמַיִם, וְלֹא הַשָּׁמַיִם. הָאֲזִינֵנוּ
 אֶרֶץ, וְלֹא הָאֶרֶץ. וְאֵלֶּוּ שָׁמַיִם וְאֶרֶץ תַּחְתּוֹנִים. וְעַם
 כָּל זֶה רָצוּ לְהַעֲנִישׁ אוֹתוֹ, עַד שֶׁאָמַר כִּי ה' דִּבֶּר,

ולא אני. ומשה אמר כל זה, שכתוב האזינו
 השמים ואדברה ותשמע הארץ אמרי פי.

רבי יצחק פתח, (שיר השירים ב) כתפוח בעצי תייער
 וגו'. אשרי חלקם של ישראל מכל אמות
 עובדי כוכבים ומזלות, אשרי כל שאר האמות
 נתנו לשרים ממנים שליטים עליהם. וישראל
 קדושים, אשרי חלקם בעולם הזה ובעולם הבא,
 שלא נתן אותם הקדוש ברוך הוא לא למלאך ולא
 לשליט אחר, אלא הוא יחד אותם לחלקו. זהו
 שכתוב כי חלק ה' עמו, וכתוב (תהלים קלח) כי יעקב
 בחר לו יה. כתפוח בעצי תייער, מה תפוח מתחלק
 בגונו על כל שאר עצי השדה, כך הקדוש ברוך
 הוא מתחלק ונרשם על כל חילות עליונים
 ותחתונים, משום זה (ישעיה מח) ה' צבאות שמו, אות
 הוא בכל צבא של מעלה.

בא ראה, הקדוש ברוך הוא כתפוח, שיש בו
 שלשה גוונים. בנסת ישראל כמו שושנה.
 איזו שושנה? אמר רבי אבא, שושנה מקפת, סתם

שׁוֹשְׁנָה שְׁנִכְלָלְתָּ בְּשֹׁשָׁה עָלִים. שׁוֹשְׁנָה זוֹ גְּוִנְיָה
 לָבֵן וְאָדָם, וְהַכֹּל הוּא בְּשֵׁנֵי גְּוִנִים - אָדָם וְלָבֵן. כָּךְ
 בְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל.

הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּמוֹ תַפּוּחַ, בְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל
 כְּמוֹ שׁוֹשְׁנָה. שְׂכָךְ אָמְרָה בְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל,
 (שיר השירים ה) תַּחַת הַתַּפּוּחַ עוֹרְרֵתִיךָ. תַּחַת הַתַּפּוּחַ -
 בְּאִיזָה מְקוֹם זֶה? אֵלֶּא אֵלֹו הָאֲבוֹת
 שְׂאֵמְרֵנוּ. רַבִּי יוֹסִי אָמַר, זֶה יוֹבֵל. רַבִּי אֲבָא אָמַר,
 הַכֹּל יָפֵה, אֵלֶּא אֵלֹו הָאֲבוֹת שְׂאֵנוּ אוֹמְרִים, אֵלֹו
 הֵם שְׁלֹשָׁה גְּוִנִים שְׂמֵת־חֲבָרִים בַּתַּפּוּחַ.

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, בְּאִיזָה מְקוֹם נִכְלָלְתָּ בְּנֶסֶת
 יִשְׂרָאֵל? בְּשׁוֹשְׁנָה. בְּאֵלֹו הַנְּשִׁיקוֹת שֶׁל
 אַהֲבָה שְׁנִדְבָקָת בַּמֶּלֶךְ הָעֲלִיּוֹן, לוֹקַחַת שְׂתֵי
 שׁוֹשְׁנִים, כְּמוֹ שְׂנַאֲמַר (שם ה) שְׂפֹתוֹתָיו שׁוֹשְׁנִים.
 וּמִשׁוֹם זֶה אָמְרָה בְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, (שם א) יִשְׁקֵנִי
 מִנְּשִׁיקוֹת פִּיהוּ (כְּמוֹ שְׂנַאֲמַר (בראשית מא) וְעַל פִּיךָ יִשַׁק כָּל עַמִּי),
 מִשׁוֹם שְׁנִכְלָלְתָּ בְּשׁוֹשְׁנִים בְּשְׂתֵי שְׂפֹתַי שְׁלֹו.

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נִקְרָא שָׁמַיִם,
 וּמִשׁוֹם שֶׁנִּקְרָא שָׁמַיִם, כָּל אֱלוֹ הַרְקִיעִים
 שֶׁנִּכְלָלִים בְּשֵׁם זֶה, (שְׁבַעָה הֵם שֶׁבְּאֲשֶׁר מִתְחַבְּרִים וְכוּ') כֹּאֲשֶׁר
 מִתְחַבְּרִים כְּאַחַד, נִקְרָאִים שָׁמַיִם, וְנִקְרָאִים שֵׁם
 שֶׁל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. מָה אֱלוֹ הַרְקִיעִים? שְׁבַעָה
 הֵם.

כְּמוֹ שֶׁלְמִדְנוּ, וִילּוֹן, רְקִיעַ, שְׁחָקִים, זְבוּל, מְעוֹן,
 מְכוּן, עֲרֵבוֹת. וּבְאֲנָדוֹת שֶׁל יְשִׁיבַת רַב
 הַמְנוּנָא סָבָא כֹּף לְמִדְנוּ. רַבִּי יִצְחָק אָמַר, אֱלוֹ
 הַפְּרִיטוֹת שֶׁל יְשִׁיבַת רַב הַמְנוּנָא סָבָא כֹּף, וְרַבִּים
 הֵם בְּכָל אֱלוֹ הָאֲפָנִים. כְּמוֹ שֶׁלְמִדְנוּ, אָמַר רַבִּי
 שְׁמַעוֹן, שְׁנֵינוּ בְּאֱלוֹ הַפְּרִיטוֹת (הַחִיצוֹנוֹת), שְׂאֵצֶל כָּל
 אֱלוֹ הַשְּׁבַעִים בְּתָרִים שֶׁל הַמֶּלֶךְ, בְּנִגְדָם יֵשׁ שְׁבַעָה
 רְקִיעִים וְשְׁבַעָה כּוֹכָבִים שְׂרָצִים וְהוֹלְכִים, וְקוֹרְאִים
 לָהֶם שְׁמוֹת בְּשִׁמוֹתָם, וְאֵף עַל גַּב שְׁשׂוּיִם כָּלָם.
 בְּסֵאוֹת הַרְקִיעִים שֶׁל שְׁבַעָה כּוֹכָבִים - שְׁבַתְאִי,
 צָדֵק, מֵאֲדִים, חֲמָה נִגְהָ, כּוֹכַב, לְבָנָה. וְשׂוּיִם אֱלוֹ
 בְּנִגְדָם אֱלוֹ בְּכֶסֶף הַדְּבָרִים. אֵצֶל אֱלוֹ כְּתוּב, (ישעיה
 11) יַעֲמְדוּ נָא וַיּוֹשִׁיעֵךְ הַבְּרִי שָׁמַיִם תַּחֲזִים בְּכּוֹכָבִים.

כָּל הַדְּבָרִים נְעֻלָּמִים, וְאֵף עַל גַּב שְׂאִינָם דְּרַבִּי
 הַתּוֹרָה. וְאֵנוּ אַחַר דְּרַבִּי הַתּוֹרָה אָנוּ הוֹלְכִים, כְּמוֹ
 שְׁפָתוֹב (בראשית כו) וַיִּקְרָא לָהֶן שְׁמוֹת כַּשְׁמַת אֲשֶׁר
 קָרָא לָהֶן אָבִיו. כְּמוֹ שְׁדַבֵּר הַקְדוֹשׁ פְּרוּךְ הוּא אָנוּ
 הוֹלְכִים, וְעַמּוֹ הוֹלְכִים, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (דברים כח)
 וְהִלְכֵת בְּדַרְכָּיו.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, פְּשׁוּטִים דְּבָרִים אֵלּוּ אֵינְל
 הַחֲבָרִים, וְנוֹדְעִים דְּבָרִים פְּהֵם, וְאֵף עַל גַּב
 שְׁמֵכֶסִּים. אָמַר לוֹ, וְכֹךְ שְׁנִינּוּ, כְּמוֹ שְׁאָמַר רַבִּי
 יְהוּדָה, אָמַר רַבִּי חֲזִיא לְפִנֵּינוּ. וְכֹךְ לְמַדְנוּ מֵאֵלּוּ
 הַפְּרִיטוֹת, שְׁשְׁנִינּוּ, בְּיָמָיו שָׁל שְׁלֵמָה הַמְּלִיךְ עֲמֻדָה
 הַלְבָנָה בְּשִׁלְמוֹתָהּ, וּבְמִקוּמוֹת רַבִּים נוֹדְעִים דְּבָרִים
 שְׁהֵם פְּרִיטוֹת.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, הִרְמַתִּי יָדִי בַתְּפִלָּה לְקַדוֹשׁ
 הָעֲלִיזוֹן, שְׁדַבְּרִים אֵלּוּ הַתַּנְלוֹ עַל יָדִי בְּעוֹלָם
 הַהוּא כְּמוֹ שְׁהָיוּ מְכֶסִּים בְּלִבִּי. וְאִין אָנוּ בְּאוֹתָם
 דְּרַבִּים שָׁל אֵלּוּ הַפְּרִיטוֹת, דְּרַבִּי הַתּוֹרָה אָנוּ
 אוֹחֲזִים.

שְׁנֵינוּ, אָמַר רַבֵּי יְהוּדָה, מִי לָךְ גְּדוֹל בְּחֻכְמָה
 בְּדוֹד הַמֶּלֶךְ וְשִׁלְמָה הַמֶּלֶךְ בָּנוּ בַּבְּתָר
 הָיָה שְׁנוֹדַע בְּבְרִיתוֹת אֵלָיו. וְהִלְבְּנָה, קָרָא אוֹתָהּ
 דָּוִד הַמֶּלֶךְ צֶדֶק, שְׁתֵּרֵי שְׁלוֹ הוּא, שְׁפָתוֹב (תהלים קיח)
 בְּתַחוּ לִי שְׁעָרֵי צֶדֶק אָבֹא בָם אוֹדָה יְהוָה. שְׁלֹמָה
 הַמֶּלֶךְ כָּךְ גַּם, וְהוּא נִקְרָא צֶדֶק, וְהַשֶּׁמֶשׁ שֶׁנִּקְרָא
 בְּבְרִיתוֹת בְּרִית, הוּא נִקְרָא מִשְׁפָּט, וְאֵלָיו כְּסֹאוֹת
 הַכְּבוֹד שֶׁל הַמֶּלֶךְ, שְׁפָתוֹב (תהלים פט) צֶדֶק וּמִשְׁפָּט
 מְכוּז בְּסֹאף. צִדִּיק וְצֶדֶק כָּךְ גַּם בְּמִדְרָגָה אַחַת הָיוּ.
 לְמִדְנֹ, שְׁבַעַה בְּתָרִים בְּאֵרוֹה, תִּשְׁעָה נִקְרָאִים.
 וְאֵפֶלֶוּ בְּאֵלֹו הַבְּרִיתוֹת, שְׁבַעַה רְקִיעִים אֵלֹו -
 תִּשְׁעָה הָיוּ.

אָמַר רַבֵּי שְׁמַעוֹן, עַד מָתֵי יִקְרָאוּ הַחֲבָרִים בְּאֵלֹו
 הַדְּבָרִים. הָרֵי אָנוּ אַחַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 הוֹלְכִים, וְאָנוּ יוֹדְעִים דְּבָרִים, וְהֵנָּה מִתְנַלָּה עַל
 יְדֵינוּ דְּבָר זֶה מַה שְּׁלֹא נִגְלָה לְקַדְמוֹנִים. מִכָּאֵן
 וְלִהְלָאָה, כָּל אֵלֹו הַדְּבָרִים וְכָל אֵלֹו הַבְּרִיתוֹת
 סִלְקוּ אוֹתָם לְאוֹתָם שְׁלֹא נִבְנְסוּ וְיִצְאוּ, וּבְנִיחָם
 בָּאִים לְשֹׁאֵל. וְכֵאֲשֶׁר יִשְׁאֵלֹו, יֵאמְרוּ הַחֲבָרִים: אוֹי

לדור שרבי שמעון בן יוחאי יסתלק ממנו. אבל
בא ראה, מכאן ולהבא לא יהיה דור כדור זה,
ולא תתגלה תורה על החברים.

בא ראה, דור אחרון שייצאו ממצרים ידעו הכל,
שחרי משה גלה להם כל אותן ארבעים שנה
שחיו במדבר, כמו שאמרנו. למדנו, אמר רבי
יצחק, ואף משה לא גלה זה אלא באותו יום
שחיה מסתלק מן העולם, שכתוב (דברים לא) בן מאה
ועשרים שנה אנכי היום, באותו יום ממש. ועם
כל זה לא אמר, עד שנתנו לו רשות, שכתוב (שם)
ועתה כתבו לכם את השירה הזאת. וכאשר גלה,
לא אמר האזינו ישראל, אלא האזינו השמים.

אמר רבי יוסי, כתוב את השירה, וכי שירה
נקראת? אמר רבי יצחק, שירה ודאי. מה
שירה נמשכה ברוח הקודש ממעלה למטה, אף כן
דברים אלו נמשכים ברוח הקודש ממעלה למטה,
ומשום זה אמר משה שירה.

בַּיָּא רֵאָה, כָּל זֶה אָמַר מֹשֶׁה וְקָרָא לְעֵלְיוֹנִים מָרָם
 יֹאמַר דְּבַר, שְׂכַתּוּב הַאֲזִינוּ הַשָּׁמַיִם. יַעֲרֹף
 בְּמַטֵּר וְגו'. וְכָל כֹּךְ לָמָּה? מִשּׁוּם כִּי שֵׁם ה' אֶקְרָא.
 עַד שְׂיֹאמַר דְּבַר, הִרְעִישׁ כָּל הָעוֹלָמוֹת.

לְמַדְנֵנוּ, בְּאוֹתָהּ שְׁעָה שְׁאָמַר מֹשֶׁה הַאֲזִינוּ הַשָּׁמַיִם
 וְאַדְבָּרָהּ, הִתְרַגְּשׁוּ הָעוֹלָמוֹת. יֵצֵא קוֹל
 וְאָמַר: מֹשֶׁה מֹשֶׁה, מִדּוּעַ אַתָּה מְרַעִישׁ אֶת כָּל
 הָעוֹלָם? אַתָּה בָּנוּ שֶׁל אָדָם, וּבְגִלְגֵּלךָ נִרְגַּשׁ
 הָעוֹלָם?! פֶּתַח וְאָמַר, כִּי שֵׁם ה' אֶקְרָא. בְּאוֹתָהּ
 שְׁעָה נִשְׁתַּתְּקוּ וְהִקְשִׁיבוּ לְדְבָרָיו.

השלמה מההשמטות סימן י"ח

שָׁנוּ רַבּוֹתֵינוּ, כְּשֶׁחָלָה רַבִּי שְׂמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי,
 נִכְנְסוּ לְפָנָיו רַבִּי פִּנְחָס וְרַבִּי חֲנִיָּא וְרַבִּי
 אֲבָא. אָמְרוּ לוֹ, מִי (שְׁחוּא) עֲמוּדוֹ שֶׁל הָעוֹלָם, שׁוֹכֵב
 (מַת)?! אָמַר לָהֶם, לֹא בֵּית דִּין שֶׁל מַעְלָה מְעַיְנִים
 בְּדִינֵי, שְׁחָרִי אֲנִי רוֹאֶה שְׂאִין אֲנִי נִתֵּן לְמַלְאָךְ וְלִדְיָן
 שֶׁל מַעְלָה, שְׂאֲנִי לֹא כִשְׂאָר בְּנֵי אָדָם. אֵלֶּא זֶה
 הַדִּין שְׁלִי, הִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא דֵּן אוֹתוֹ וְלֹא בֵּית

דינו. וזה שאמר דוד בבקשתו לפניו, (תהלים מג)
 שפטיני אלהים וריבה ריבי. וכן שלמה אמר,
 (מלכים א ה) לעשות משפט עבדו, הוא לבדו ולא
 אחר.

שחרי למדנו, בשאדם חולה, בית דין של מעלה
 מסתכלים בדינו; יש מהם שנוטים לכף
 זכות, שפראים זכותו של האדם, ויש מהם
 שנוטים לכף חובה, שפראים חובתו של האדם.
 ולא יוצא איש מן הדין כמו שתיה רוצה.

אבל מי שדן אותו המלך העליון, ששולט על
 הכל - הוא טוב, ולא יכול אדם להיות
 בדין הזה חוץ מטוב. מה טעמו? שחרי שנינו,
 מדותיו של המלך העליון נוטים לזכות תמיד,
 והוא פלו צד של האמונה, ובדו לעזב לחטאים
 וחובות. זהו שכתוב (תהלים קל) עמך הסליחה. למען
 תורא. עמך ולא עם אחר.

ומשום זה בקשתי מלפניו שהוא ידון דיני, ואני
 אכנס בשלשה עשר פתחים לעולם הבא,

וְעוֹד, שְׁלֹא עָבְרוּ אוֹתָם חוּץ מִהֶאֱבוֹת, וְלֹא יִהְיֶה
מִי שְׂיִמְחָה בְּיָדֵי, שְׁלֹא אֶתְבַּע רְשׁוֹת מֵהֶם.

אָמַר רַבִּי שְׂמַעוֹן דָּבָר, וְרָאוּ בֵּית חֲלִיזוֹ שְׁלֹא הָיָה
שֵׁם. תְּמַחֲנוּ, וְלֹא יָכַל אֶחָד מֵהֶם לְדַבֵּר בְּפִיו
מֵאִימָה גְדוֹלָה שֶׁהֵיְתָה עֲלֵיהֶם. עַד שֶׁהָיוּ יוֹשְׁבִים,
עָלָה לָהֶם רִיחֹת שֶׁל בְּשָׂמִים רַבִּים וְכָל אֶחָד
הִתְיַשֵּׁב. עַד שֶׁרָאוּ לְרַבִּי שְׂמַעוֹן, וְהָיָה מְדַבֵּר
דְּבָרִים, וְלֹא הָיוּ רוֹאִים אַחֲרֵים חוּץ מִמֶּנּוּ. לְאַחַר
זְמַן אָמַר לָהֶם רַבִּי שְׂמַעוֹן, רְאִיתֶם מִשָּׁחוּ? אָמַר
לוֹ רַבִּי פְּנִיחָם, לֹא. אֵלֶּךָ כִּלְנֹו תִּמְחִים עַל שְׁלֹא
רְאִינוּ אוֹתְךָ בְּבֵית חֲלִיזָה זְמַן רַב, וְכִּי אֲשֶׁר רְאִינוּ
אוֹתְךָ, עָלָה לָנוּ רִיחֹת בְּשָׂמִים שֶׁל גֵּן עֵדֶן, וְשִׂמְעָנוּ
קוֹל אֶחָד מְדַבֵּר, וְלֹא יָדַעְנוּ מִי מְדַבֵּר עִמָּךְ. אָמַר
לָהֶם, וְלֹא שְׂמַעְתֶּם דְּבָר אַחַר חוּץ מִמֶּנִּי? אָמְרוּ,
לֹא. אָמַר לָהֶם, אֵינֶן אַתֶּם רְאוּיִים לְרִאוֹת סֵפֶר פְּנִי
שֶׁל עֲתִיק הַיָּמִים.

אָמַר לָהֶם, אָמַר לָכֶם דְּבָר, תְּמַחֲתִי עַל רַבִּי פְּנִיחָם
שְׁלֹא רָאָה, שֶׁאֲנִי רְאִיתִי אוֹתוֹ כְּעֹלָם

הבא, למטה ממנו מרבי אלעזר בני. וכעת שלחו
 בשבילי מלמעלה והראו לי מקום של הצדיקים
 לעולם הבא, ולא התישב בלבי מקומי, חוץ מעם
 אחיה השילוני. ובררתי מקומי ובאתי, ובאו עמי
 נשמות של צדיקים, ועליון מהם מנשמות
 הצדיקים - אדם הראשון, שהיה יושב אצלי והיה
 מדבר עמי, ובקש שלא יתנלה חטאו לכל העולם,
 חוץ מאותו שאמרה התורה בגללו ונסתר באותו
 אילן של גן עדן. ואני אמרתי לו שהרי החברים
 (כבר) גלו.

אמר, אותו שגלו החברים ביניהם - טוב, אבל
 שאר בני העולם לא. מה הטעם? שהם
 תקדוש ברוד הוא על כבודו ולא רצה לפרסם
 חטאו, אלא באותו אילן שאכל ממנו. ותקדוש
 ברוד הוא גלה לו בסוד תקדוש לחברינו, חברים
 שלא ידברו הם בהם ביניהם, ולא לרוקים
 מהחברים ולא לו שיבאו לעולם.

וְהוּא דְבַר שְׁלֵא צָרִיךְ כָּל אָדָם, וְטוֹעָה בּוֹ, לֹא
 מַשׁוּם הַחֲטָא שְׁחָטָא, אֶלָּא מַשׁוּם כְּבוֹד
 הַשֵּׁם הַעֲלִיּוֹן שְׂפָנֵי אָדָם לֹא זְהִירִים בּוֹ, וְכַתּוּב
 (שְׁמוֹת ג) זֶה שְׁמִי לְעֹלָם. וַיָּבֵאוּ לְשֹׂאֵל מַה שְׁלֵא צָרִיךְ
 לָהֶם. וְזֶה שְׂפָתוֹב (שְׁמוֹת יט) פֶּן יִתְרַסּוּ אֵל ה' לְרֵאוֹת
 וְנִפְּל מִמֶּנּוּ רַב. הָרַב נוֹפֵל וְנִתְּפַס בְּאוֹתוֹ עֲזוֹן. כִּד
 אֲנִי גּוֹזֵר, אֵלּוּ הַחֲבֵרִים (חֲבֵר) שְׂמֵלְמֵדִים הַשֵּׁם
 הַקְּדוֹשׁ, הוּא נוֹפֵל וְנִמְצָא בְּאוֹתוֹ חֲטָא יוֹתֵר מֵהֶם,
 שְׂפָתוֹב וְנִפְּל מִמֶּנּוּ רַב. הָרַב נוֹפֵל וְנִתְּפַס בְּאוֹתוֹ
 עֲזוֹן.

קָרַב אֶצְלוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר בְּנֵו. אָמַר לוֹ, אֲבָא, מַה
 אֲנִי שָׁם? אָמַר לוֹ, (אֲשֶׁרִי חֲלָקָה בְּנִי, זְמַן רַב יִתְּנָה שְׁלֵא
 תִּקְבֵּר אֶצְלִי, אֶבְל) בְּנִי, שְׁלֵא תוֹכֵר כָּאֲנִי. אֶבְל בְּאוֹתוֹ
 עוֹלָם, מְקוֹם שְׁלֵךְ וְשְׁלִי מְבַרְרִים. וְכַאִם אֲנַחְנוּ עִם
 אֵלּוּ הַצְּדִיקִים שְׂמֻזְמָנִים לְשִׁבְחָה לְאֶדוֹן הָעוֹלָם,
 שְׂיֵאלוּ הַמְּלָאכִים שְׂמֻזְמָנִים לְפָנָיו. זְהוּ שְׂפָתוֹב
 אֶךְ צְדִיקִים יוֹדוּ לְשִׁמְךָ יִשְׁכּוּ יִשְׂרָאֵל אֶת
 פְּנִיךָ.

אמר רבי יוסי, כמה חביבין ישראל לפני הקדוש
 ברוך הוא. בראשונה קרא להם גוי קדוש,
 שכתוב (דברים יד) כי עם קדוש אתה וגו', ולבסוף
 קרא להם קדש, שכתוב (ירמיה ב) קדש ישראל לה'
 ראשית תבואתה. מה בין זה לזה? אמר רבי אבא,
 קדש - עליון מכלם. שפך למדנו, באשר
 מתחברים כל הקדושים באחד, נקראים קדוש.
 וכלם עולים ומתבנסים לאותו מקום עליון
 שנקרא קדש.

ומשום זה קדוש קדוש קדוש. קדש ישראל נעשה
 מהם. ומשום שישראל מכתרים בשלש
 מדרגות, באשר מתחברים באחד נקראים קדש
 ישראל לה', שהיא ראשית. וחרו בארנו תבואתה,
 בה"א. כל אכליו יאשמו. מהו פל אכליו יאשמו?
 אמר רבי אבא, חרי נאמר, שכתוב (ויקרא כב) ואיש
 כי יאכל קדש בשגגה. וכתוב (שם) וכל זר לא יאכל
 קדש, וישראל נקראו קדש, משום כך פל אכליו
 יאשמו.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, הִתְחַלָּה וְסִיּוּם שֶׁל הַכֹּל נִכְלָל
 בַּקֹּדֶשׁ. (א) וְחֻכְמָה עֲלִיוֹנָה נִקְרָאת קֹדֶשׁ,
 וְכַאֲשֶׁר מְאִירָה הַחֻכְמָה הָעֲלִיוֹנָה הַזֶּה, מְאִירָה
 חֻכְמַת שְׁלֵמָה, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (מלכים-א ה) וַתֵּרֶב חֻכְמַת
 שְׁלֵמָה, שְׁעוֹמְדַת הַלְּבָנָה בְּשִׁלְמוֹתָהּ, וַתֵּרֵי בְּאֲרָנוֹ.
 וְכַאֲשֶׁר מִתְפַּרְקֶת מִתְּיִסוּרָה, כִּי קוֹרְאִים לָהּ - קֹדֶשׁ,
 שֶׁהִיא מְאִירָה בְּשִׁלְמוֹת. וְכַאֲשֶׁר לֹא מְאִירָה
 וְנִבְתָּרַת בְּשִׁלְמוֹתָהּ, קוֹרְאִים לָהּ רוּחַ הַקֹּדֶשׁ, וְלֹא
 נִקְרָאת קֹדֶשׁ כְּאוֹתוֹ שֶׁל מַעְלָה. וְכַאֲשֶׁר מִתְפַּרְקִים
 מִזֶּה תִּיִסוּר וּמִיִּנְיָקָה לְכֹל אֵלּוּ שֶׁל מִטָּה, נִקְרָאת
 אֵם, כְּאוֹתָהּ שֶׁלְּמַעְלָה, וְקוֹרְאִים לָהּ קֹדְשִׁים. וְאִז
 קוֹרְאִים לָהּ קֹדֶשׁ הַקֹּדְשִׁים, שֶׁכּוּ בָּלָהּ, שְׁפָתוֹב (שיר
 השירים ד) אֲתֵי מִלְּבָנוֹן כְּלָה וְגו'. מֵהוּ לְבָנוֹן? זֶה עֵדֵן,
 שֶׁהַלְּבִין מִכָּל הַצְּדָדִים. וְעֵדֵן הָרִי יְדוּעַ אֵצֶל
 הַחֲבָרִים.

לְמַדְנוּ, כְּתוּב כִּי שֵׁם ה' אֶקְרָא. מֵהוּ כִּי שֵׁם ה'
 אֶקְרָא? אָמַר רַבִּי שְׁמֻעוֹן, הָרִי כְּתוּב הָבו
 גְּדֹל לְאֵלֵהֶינוּ. אָמַר רַבִּי אַבְיָה, הָבו גְּדֹל - זֶה גְּדֻלָּתָה.
 הַצּוּר תָּמִים פָּעֵלוּ - זֶה גְבוּרָתָה. כִּי כָּל הַדְּרָכִיו מִשְׁפָּט

- זו תפארת. אל אמונה - זה נצח. ואין עול - זה
 הוד. צדיק - זה יסוד. וישר - זה צדק. הרי הכל
 שם קדוש של הקדוש ברוך הוא, ומשום זה כי
 שם ה' אקרא.

אמר רבי יוסי, שם ה' ממש. ומשה באותה שעה
 גלה להם לישראל, שכתוב (דברים לא) בן מאה
 ועשרים שנה אנכי היום וגו'. מכאן למדנו, אותו
 צדיק שחכמה עליונה בו, באשר מגיע יומו
 להסתלק מהעולם, צריך לגלות אותה החכמה
 לאלו שרוח קדושה ביניהם. מנין לנו? ממה
 שכתוב בן מאה ועשרים שנה אנכי היום, וכתוב
 (שם) ועתה כתבו לכם את השירה הזאת וגו'.

ואם לא, עליו כתוב, (משלי ג) אל תמנע טוב
 מבצעו. כמו שנאמר (משלי ד) כי לקח טוב
 נתתי לכם וגו'. (משלי ג) בהיות לאל ידך לעשות.
 מרם תסתלק מן העולם, ולא נתנה לך רשות
 לגלות.

אמר רבי חייא, פסוק זה למדנו ממנו חכמה
עליונה, וכך הוא. אבל סוף הפסוק מקשר
קשר של האמונה במה שכתוב הוא, כמו שנאמר
צדיק וישר הוא. כלומר, הוא הכל, הוא אחד בלא
פרוד. שאם תאמר שכל אלו רבים הם - תזר
ואמר הוא, כלם עולים ומתקשרים ומתאחדים
באחד. והכל - הוא היה, והוא הנה, והוא יהיה,
והוא אחד. פרוד שמו לעולם ולעולמי עולמים. (על)
עד כאן מתקשרים דברים ומתאחדים דברים
קדושים של שמו של הקדוש פרוד הוא.

אשרי חלקו של מי שקורא למלך ויודע לקרא
במו שצריך. ואם הוא קורא ולא יודע למי
קורא, מתרחק הקדוש פרוד הוא ממנו, שכתוב
(תהלים קמה) קרוב ה' לכל קראיו וגו'. קרוב ה' לכל
קראיו, למי קרוב? תזר ואמר, לכל אשר יקראהו
באמת. וכי יש מי שיקרא לו בשקר? אמר רבי
אבא, בן, אותו מי שקורא ולא יודע למי קורא.
מנין לנו? שכתוב לכל אשר יקראהו באמת. מהו
באמת? בתימה של חותמת המלך, שהוא

שְׁלֵמוֹת הַכֹּל. זֶהוּ שְׂכָתוֹב (מיכה ו) תִּתֵּן אֱמֶת לְיַעֲקֹב
 חֶסֶד לְאַבְרָהָם. וּמִשׁוֹם כָּהֵן, לְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָאֵהוּ
 בְּאֵמֶת כָּתוֹב. אֲשֶׁרֵי חֶלְקוֹ שֶׁל מִי שֶׁנִּכְנָס וַיֵּצֵא
 לְדַעַת דְּרָכָיו שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְעַל זֶה כָּתוֹב,
 (משלי ד) וְאַרְחַ צְדִיקִים כְּאוֹר נֵגַה וְגו'. וְכָתוֹב (ישעיה
 ט) וְעִמְדוּ בְּלִים צְדִיקִים וְגו'.

לְמַדְנֵנו, אָמַר רַבֵּי יִצְחָק, כָּל אֵלֹהֵי הַתְּקוּנִים וְכֹל
 אֵלֹהֵי הַדְּבָרִים נִמְסְרוּ לְקוֹצְרֵי הַשְּׂדֵה.
 וְלְמַדְנֵנו, רְשָׁעִים כְּבִיכּוֹל עוֹשִׂים פְּנֵם לְמַעֲלָה. אִיזָה
 פְּנֵם? כְּמוֹ שְׂכָתוֹב, שִׁחַת לוֹ לֹא פָּנִיו מוּמָם, שְׁחֵרֵי
 כָּל אֵלֹהֵי הַתְּקוּנִים לֹא נִמְצְאוּ כְּמוֹ שְׂצָרִיף. כָּתוֹב
 אֶחָד אוֹמֵר, (ישעיה נט) וַיִּלְבַּשׁ צְדָקָה כַּשְׂרִיז, וְכָתוֹב
 אֶחָד אוֹמֵר, (שם) וַיִּלְבַּשׁ בְּגָדֵי נָקָם תִּלְבַּשֶׁת. אֵלֶּא
 אָמַר רַבֵּי יִצְחָק, וַיִּלְבַּשׁ צְדָקָה - בְּזִמְנֵי שִׁישְׂרָאֵל
 וּכְבָאִים. לֹא זָכוּ - וַיִּלְבַּשׁ בְּגָדֵי נָקָם וְגו'.

אָמַר רַבֵּי יוֹסֵי, מָה הַפְּנֵם? כְּמוֹ שְׁלֵמוֹת הַכֹּל,
 שְׂחָאבוֹת לֹא מִסְתַּפְּקִים (מסכתפיקים) לְהַתְּפַרְדֵּי
 מֵאוֹתָהּ תַּחֲשֻׁקְיָהּ שֶׁל תַּנְחַל, כָּל שְׂפֵן הַפְּנֵם, כְּמוֹ

שָׁנָאֵמֵר שְׂחַת לוֹ לֹא בָּנִי מוֹמָם. מֵהוּ לוֹ לֹא - שְׂתִי
בְּעָמִים. אֵלֶּא אַחַד לְמַעְלָה וְאַחַד לְמַטָּה.

וְזָהוּ שָׁאֵמֵר רַבִּי שְׁמַעוֹן, כָּל זְמַן שְׁהַרְשָׁעִים
מִתְרַבִּים בְּעוֹלָם, כְּבִיכּוֹל שֵׁם הַקְּדוֹשׁ לֹא
מִתְבָּרֵךְ בְּעוֹלָם. וְכָל זְמַן שְׁהַרְשָׁעִים לֹא מִתְרַבִּים
בְּעוֹלָם, שֵׁם הַקְּדוֹשׁ מִתְבָּרֵךְ בְּעוֹלָם. וְהוּ שְׂכַתוֹב
(תהלים קד) יִתְמוּ חַטָּאִים וְגו', בְּרַכִּי נַפְשִׁי אֶת ה'
הַלְלוּיָהּ. אָמֵר רַבִּי אֲבָא, מִקְרָא זֶה מִמֶּשׁ הוּא,
שְׂכַתוֹב שְׂחַת לוֹ לֹא בָּנִי מוֹמָם. מִי גוֹרֵם לְמוֹם
זֶה? דוֹר עֵקֶשׁ וּפְתִלְתַּל. מִשּׁוֹם שְׂאֵלוֹ הַרְשָׁעִים
וְהַדוֹר נִמְצָא בָּהּ.

מִשּׁוֹם זֶה, אַחַר שָׁאֵמֵר מִשָּׁה כָּל אֵלוֹ הַדְּבָרִים
וְהַזְכִּיר הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ כְּמוֹ שְׂעָרִיָּה, אָמֵר,
וְדַאי צְדִיק וַיֵּשֶׁר הוּא, דְּבַר כְּתוּבֵנוֹ. אֲבָל שְׂחַת לוֹ
לֹא בָּנִי מוֹמָם. מָה חַטָּעִם בָּהּ? מִשּׁוֹם שְׂחַת דוֹר
עֵקֶשׁ וּפְתִלְתַּל. אָמֵר רַבִּי יְהוּדָה, לוֹ לֹא, כְּלוּמַר
לְעֵצָמָם עוֹשִׂים בָּהּ הַרְשָׁעִים, שְׁגוֹרָמִים לְבָרְכוֹת
לְהַסְתִּילָק מִהָעוֹלָם. אָמֵר רַבִּי אֲבָא, לוֹ לֹא, חֲרִי

בְּאֶרְצוֹ וְכֹךְ הוּא. מַה כָּתוּב אַחֲרָיו? הֲלֵה' תִּגְמְלוּ
זֹאת, לְשֵׁלֶם גָּמוּל זֶה לְהִקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל כָּל
אֵלֹהֵי הַמַּזְבֹּחוֹת שְׁגָרָם לָךְ וְעָשָׂה עִבּוּרָךְ.

(דף רצו ע"א)

רַבִּי אֶלְעָזָר פָּתַח, (ויקרא כו) וְאִם גַּם זֹאת בְּהִיזְתֶּם
בְּאֶרֶץ אֲיִבֵיהֶם וְגו'. וְכַאֲשֶׁר הֵם יִשְׂרָאֵל עַל כָּל
אֲמֹת עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת, שְׂאֵף עַל גַּב
שְׁהַרְגִיזוּ לִפְנֵי אֲדוֹנָם, הִקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא רוֹצֵה
לְעֹזֵב אוֹתָם. שְׂפָכָל מְקוֹם שְׁנָלוֹ בֵּין הָעַמִּים,
הִקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עֲמָתָם בְּגִלוֹת. זֶהוּ שְׂכָתוֹב וְאִם
גַּם זֹאת בְּהִיזְתֶּם בְּאֶרֶץ אֲיִבֵיהֶם וְגו'.

רַבִּי אֲבָא אָמַר, וְאִם גַּם זֹאת בְּהִיזְתֶּם.

כֵּן רֵאָה פֶּמָה הַחֲכִיבוֹת שֶׁל הִקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
כְּלִפֵּי יִשְׂרָאֵל, שְׂאֵף עַל גַּב שְׁגוֹרְמִים לְגִלוֹת
בֵּין הָעַמִּים, הַשְׂכִּינָה לֹא סָרָה מֵהֶם לְעוֹלָמִים.
שְׂלֵא תֵאמַר שֶׁהֵם לְבָדָם בְּגִלוֹת נִמְצְאִים, אֲלֵא -
וְאִם גַּם זֹאת, עֲמָתָם נִמְצְאִים. זֶהוּ שְׂכָתוֹב וְאִם גַּם
זֹאת בְּהִיזְתֶּם בְּאֶרֶץ אֲיִבֵיהֶם וְגו'.

לְמַלְךָ שֶׁהִתְרַגְּזוּ עַל בְּנוֹ, גָּזַר עָלָיו עֲנֹשׁ לְהִתְרַחֵק
 מִבְּנוֹ וּלְלַכֵּת לְאֶרֶץ רְחוֹקָה. שְׁמָעָה
 הַמַּלְכָּה וְאָמְרָה: הוֹאִיל וּבְנֵי הוֹלֵךְ לְאֶרֶץ רְחוֹקָה
 וּמִשְׁלִיךְ אוֹתוֹ הַמַּלְךְ מֵהִיכָלוֹ, אֲנִי לֹא אֶעֱזֹב אוֹתוֹ.
 אוֹ שְׁנִינּוּ כְּאַחַד נָשׁוּב לְהִיכָל שֶׁל הַמַּלְךְ, אוֹ שְׁנִינּוּ
 כְּאַחַד נֹשֵׁב בְּאֶרֶץ אַחֲרַת. לְעֵתִים פּוֹקֵד הַמַּלְךְ עַל
 הַמַּלְכָּה, וְלֹא מוֹצֵאָהּ, שֶׁחֵיִתָּה הוֹלְכֵת עִם בְּנוֹ.
 אָמַר: הוֹאִיל וְהַמַּלְכָּה שָׁם, שְׁנִינָהּם יָשׁוּבוּ.

וּבְזִמְנֵן שֶׁיִּפְקֹד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמַלְכָּה, פּוֹקֵד
 אוֹתָהּ בַּתְּחִלָּה, וּבְגִלְגָּלָה פּוֹקֵד אֶת בְּנָיו.
 זְהוּ שְׁפָתוֹב (שְׁמוֹת ו) וְגַם אֲנִי שְׁמַעְתִּי אֶת נְאֻקַּת בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל וְגו'. מִי גוֹרֵם שְׁאַנִּי שׁוֹמַע צְרָתָם? כְּבִיכּוֹל
 הַמַּלְכָּה. שְׁאַנִּי זוֹכֵר אוֹתָהּ. זְהוּ שְׁפָתוֹב (שֵׁם) וְאִזְכֹּר
 אֶת בְּרִיתִי. וְכָתוּב (שֵׁם ב) וַיִּזְכֹּר הָאֱלֹהִים אֶת בְּרִיתוֹ.
 וְכַאֲשֶׁר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יַחְזִיר אֶת יִשְׂרָאֵל מִן
 הַגָּלוּת, מַה פְּתוּב? (דְּבָרִים ל) וְשָׁב ה' אֱלֹהֶיךָ אֶת
 שְׁבוּתֶךָ וּרְחַמְךָ. זוֹ הַמַּלְכָּה. וְעוֹד פְּתוּב, (תְּהִלִּים פה)
 רְצִיתָ ה' אֶרְצֶךָ שֶׁבֶת שְׁבוּת יַעֲקֹב.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, הֲלֵה' תִּגְמְלוּ זֹאת, מִשּׁוּם שְׂאֵתֶם
 דּוֹר עֵקֶשׁ וּפְתִלְתַּל, אַתֶּם הֵייתֶם גּוֹרְמִים
 שְׂתִגְלֶה זֹאת בְּגִלוּת. הֲלֵה' תִּגְמְלוּ זֹאת?! זֶהוּ
 הַגְּמוּל שְׁעָשָׂה עִמָּכֶם בְּכֹל אוֹתֶם מוֹפְתִים שֶׁל
 מִצְרַיִם, בְּכֹל אוֹתֶם אוֹתוֹת שְׁעָשָׂה לָכֶם, הֲזֶהוּ
 הַגְּמוּל שְׂאֵתֶם מִשְׁלָמִים לְזֹאת הַזֶּה?! מִי גָרַם לָכֶם
 זֶה? מִשּׁוּם שְׂאֵתֶם עִם נָבֵל וְלֹא חָכָם, וְלֹא
 מִסְתַּכְּלִים בְּכֹל אוֹתֶן טוֹבוֹת שְׁעָשָׂה לָכֶם עַד עַתָּה.

הֲלֵה' תִּגְמְלוּ זֹאת - זו הַשְּׂכִינָה. וְהָרִי בְּאַרְנו
 הַדְּבָרִים, שְׁלֵמְדֵנו, אוֹת ה"א שֶׁל בְּהַפְרָאם
 (בראשית ב) - קַטְנָה. ה"א שְׂבַחֲהָ' - גְּדוּלָּה. וְהָרִי
 נִתְּבָאָר שְׁלֵמְדֵנו, אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, ה"א שְׂבַכְּל
 מְקוּם - תְּקַדּוּשׁ פְּרוּךְ הוּא, וְנִקְרָאת אִם. וְשֵׁנִי
 עוֹלָמוֹת הֵם, שְׂכַתוֹב (תהלים קו) מִן הָעוֹלָם וְעַד
 הָעוֹלָם. וְהָרִי לְמִדְנו בְּסוּד תְּפִסּוּק, (במדבר כח) בְּשִׁמּוֹן
 פְּתִית רַבִּיעַת תְּהִין.

לְמִדְנו, רַבִּי יְהוּדָה אוֹמַר, בְּכַמָּה מְקוּמוֹת
 הַסְתַּכְּלִתִי שְׁתְּקַדּוּשׁ פְּרוּךְ הוּא לֹא

הסיר ^(דף רחצ ע"א) אֶהְבֵּתוּ מֵהֶם מִיִּשְׂרָאֵל, שְׁכַכְל מְקוֹם
 שָׁהֶם הָיוּ, תְּקַדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בֵּינֵיהֶם, שְׁכַתוֹב (ויקרא
 כו) לֹא מְאֻסְתִּים וְלֹא נְעֻלְתִּים לְכַלְתֶּם לְהַפֵּר בְּרִיתִי
 אִתְּכֶם. אַתֶּם בְּדוֹקָא, בֵּינֵיהֶם עִמָּהֶם, לֹא סָר מֵהֶם
 לְעוֹלָמִים.

רַבִּי יִצְחָק הָיָה מְהַלֵּךְ בַּבֶּדֶךְ וּפָנַע בּוֹ רַבִּי חֲנִינְא.
 אָמַר לוֹ, רֹאֵה אֲנִי (איתם) בְּכַפְנִיךָ שְׁחָרִי בַמְדוּר
 שֶׁל הַשְּׂכִינָה מְקוֹמָךְ. מַהוּ שְׁכַתוֹב (שמות ג) וְאֵרַד
 לְהַצִּילוֹ מִיַּד מְצַרִּים? וְאֵרַד?! אֵרַד הָיָה צָרִיךְ לוֹ!
 וְאֵרַד - בְּרֹאשׁוֹנָה. מָתִי? כַּאֲשֶׁר יֵרַד יַעֲקֹב
 לְמְצַרִּים. וְלָמָּה? לְהַצִּילוֹ מִיַּד מְצַרִּים. שָׂאֵם לֹא
 הָיָה בֵּינֵיהֶם, לֹא יְכוּלִים לְסַבֵּל תְּגָלוֹת, כְּמוֹ
 שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים צא) עֲמוּ אֲנֹכִי בְּצָרָה אֶתְלַצְּהוּ
 וְאֶבְכְּרֵהוּ.

אָמַר לוֹ, וְדַאי בְּכָל מְקוֹם שִׂישְׂרָאֵל נִמְצְאִים,
 תְּקַדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בֵּינֵיהֶם. וְכָל מְקוֹם
 שֶׁתְּכַמִּי תְּדוּר הוֹלְכִים, תְּקַדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הוֹלֵךְ
 עִמָּהֶם, שְׁכַתוֹב (שם) כִּי מִלְּאֲכִיו יִצְוָה לָךְ וְגו'. מִנִּין

לָנוּ? שְׂכָתוּב (בראשית לב) וַיַּעֲקֹב הַלֵּךְ לְדַרְכּוֹ וְגו',
 וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב בְּאֲשֶׁר רָאָם מִחַנְהָ אֱלֹהִים זֶה. עֲתָה
 נִשְׁתַּתֵּף בְּאֶחָד וְנִלְךָ בַּדֶּרֶךְ, שְׁחֲרֵי יַדְעֹתִי שְׁלִמְקוֹם
 אֶחָד אָנוּ הוֹלְכִים, לְקַבֵּל פָּנַי שְׂכִינָה. אָמַר לוֹ,
 בְּוֹדָאִי. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, לְמַדְנֵנוּ, שְׁלוּחֵי מִצְוָה אֵינָן
 גִּזְוִקִין, לֹא בְהַלְיָכְתָּן וְלֹא בְחֻזְרְתָּן. וַאֲנִיחֵנוּ לְהִרְאוֹת
 לְפָנַי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אָנוּ הוֹלְכִים, וְלֹא יִרְאִים.

עַד שֶׁהָיוּ הוֹלְכִים, אָמַר רַבִּי חֵינַי, כָּתוּב (שם ט)
 יֵאלֶה תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. הַשָּׁמַיִם -
 לְכֻלָּל אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְהָאָרֶץ - לְכֻלָּל אֶת
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְכָל מַה שְׁלִמְשָׁה, אֵלּוּ נִקְרְאִים
 תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם, מֵהֵם.

אָמַר לוֹ, אִם כֵּן, מַהוּ בְּהִבְרָאָם, וְנֹאמַר בְּה'
 בְּרָאָם? אָמַר לוֹ, הַכֹּל דְּבַר אֶחָד. בְּאֲשֶׁר
 הַשָּׁמַיִם הִתְחַבְּרוּ, ה' הָיוּ הוֹצִיאָה תוֹלְדוֹת, וְהֵם
 נִקְרְאוּ תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. אָמַר לוֹ, אִם כֵּן,
 בְּמַה בְּאִרְנוּ בְּה' בְּרָאָם - בְּאִבְרָתָם? אָמַר לוֹ, הַכֹּל
 דְּבַר אֶחָד הוּא. בְּאִבְרָתָם - אֵלּוּ הַשָּׁמַיִם, שְׁמִשָּׁם

מִתְחִילִים לְהִתְפַּשֵּׁט. בְּה' בִּרְאָם, וְזֶהוּ וְהָאָרֶץ,
וְהַכֹּל דְּבַר אַחֵר.

אָמַר לוֹ, וַיְהִי כֵן הוּא, וַיְהִי לְמִדְנֹה, שְׁפָתוֹב אֵלֶּה
תּוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. וְלְמִדְנֹה, הָעוֹלָם
הַזֶּה נִבְרָא בְּה', שְׁפָתוֹב בְּהַבְּרָאָם. וְהָעוֹלָם הַבֵּא
נִבְרָא בִּי, שְׁפָתוֹב (בראשית ב) וְנִחַר יֵצֵא מִעֵדֶן
לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֶּן - לְכֹלֵל הַשָּׁמַיִם. אֶת הַגֶּן - לְכֹלֵל
אֶת הָאָרֶץ.

וַיְהִי בַּאֲרֵנו, שְׁפָתוֹב (שיר השירים ד) מִעֵין גְּנִיָּם, וְזֶהוּ
הַשָּׁמַיִם, בְּאֵר מַיִם חַיִּים, שְׁפָתוֹב (בראשית כו)
וַיְכַרֵּנו שָׁם עֲבָדֵי יִצְחָק בְּאֵר, שְׁפָתוֹב (שם) וַיַּעֲתִק
מִשָּׁם וַיַּחֲפֹר בְּאֵר אַחֶרֶת וְגו'. וְנִזְלִים מִן לְבָנוֹן,
שָׂאוּ מִתְקַשְׁטִים לְמַעַלָּה וְעוֹלִים בְּרֵאשׁוֹ שָׁל
הַמְּלָךְ, שְׁפָתוֹב (תהלים קח) כִּי גָדוֹל מֵעַל שָׁמַיִם חֲסֶדְךָ.

מִן לְבָנוֹן - מִשָּׁם יוֹצְאִים לְבִינָה. וְנִמְשָׁךְ וּמִתְפַּשֵּׁט
לְכֹל הַקְּצוּזוֹת, עַד שְׁנִמְשָׁכִים אֵלָיו הַמְּקוֹרוֹת
וַיּוֹרְדִים לְהִתְכַּנֵּס לְמָקוֹם שְׁנִקְרָא תַּיִם הַגָּדוֹל,
שְׁפָתוֹב (קהלת א) כָּל הַנְּחָלִים הַלְּכִים אֶל תַּיִם וְגו'.

וְכַתּוּב (ישעיה נא) הַבִּיטוּ אֶל צוּר תַּצְבֹּתֶם וְגו'. וְאַחַר
 בְּךָ פָּתוּב, (שיר השירים ד) בֵּן נָעוּל אַחַתִּי כִלָּה וְגו'.
 וּמִכָּאן יֵצְאוּ תוֹלְדוֹת לְכֻלָּם, שְׁפָתוֹב בְּהַפְרָאם,
 בְּה' פְּרָאם מִמָּשׁ, בְּאַבְרָהָם. אָמַר רַבִּי יִצְחָק,
 וְאַפְלוּ בַּיַּעֲקֹב מִמָּשׁ. וְהַכֹּל דְּבַר אֶחָד.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, בְּאַשֶׁר אָנוּ יוֹשְׁבִים לְפָנֵי רַבִּי
 שְׁמַעוֹן, הַכֹּל נֶאֱמַר לְפָנָיו בְּגִלּוּי וְלֹא
 הַצְטַרְכָנוּ לְכֹל זֶה. אָמַר לוֹ, אֵינִי רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּשֵׁאֵר
 בְּנֵי אָדָם, שְׁכַלָם לְפָנָיו כְּמוֹ שֵׁאֵר הַנְּבִיאִים כְּלָפִי
 מִשָּׁה. עַד שֶׁהָיוּ הוֹלְכִים, אָמַר רַבִּי תִיַיא, פָּתוּב
 (ישעיה מט) הַתְשִׁיבֵת אִשָּׁה עוֹלָה מֵרַחֵם בֶּן בְּטָנָה וְגו'.
 פְּסוּק זֶה בְּאַרוּחוֹ, וְכֵאֵן מַה הוּא עוֹסֵק? אָמַר רַבִּי
 יִצְחָק, אִם בִּקְשָׁר שֶׁל הַחֲבָרִים, סְמוּכָה לֹא
 נִסְמָכְתִּי, אָנוּ מַה נֶאֱמַר?

אָמַר לוֹ, שְׁחֲרֵי קוֹל שֶׁל רָמוֹ אֶחָד שְׁמַעְתִּי יוֹם
 אֶחָד בְּאַשֶׁר תִּיַיִתִי הוֹלֵךְ בְּדָרָה, וְלֹא יִדְעֵתִי
 מִי אָמַר, וְלֹא יִדְעֵתִי דְבַר.

וּבֵּא רֵאָה, שְׂבָעָה יָמִים הָיוּ שֶׁנִּחְלַשְׁתִּי עַל זֶה וְלֹא
 טָעַמְתִּי דָבָר, וְעָתָה הוֹלֵךְ אֲנִי אֵצֶל הַמְּנוּרָה
 הַקְּדוּשָׁה שֵׁיֵאמֶר לִי, שָׂמָא אֶזְכֹּר. אָמַר לוֹ, שָׂמָא
 אוֹתוֹ הַיּוֹם שֶׁתִּיהָ הוֹלֵךְ רַבִּי אֶלְעָזָר אֵצֶל חָמִיו,
 וְאוֹתוֹ הַיּוֹם הִלַּכְתִּי עִמּוֹ, וְהִנֵּה נִזְכַּרְתִּי בְּדָבָר.

בֵּא רֵאָה, כִּךְ אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר מִשְׁמוֹ שֶׁל אָבִיו,
 אָמְרוּ יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי הַקְּדוּשׁ כָּרוּךְ הוּא: מִיּוֹם
 שֶׁנִּפְלְנוּ בְּנֵלוֹת, הַקְּדוּשׁ כָּרוּךְ הוּא עֹזֵב אוֹתָנוּ
 בְּנֵלוֹת וְשָׁכַח אוֹתָנוּ. זֶהוּ שֶׁכַּתּוּב (ישעיה מט) וַתֹּאמֶר
 צִיּוֹן עֲזַבְנִי ה' וְה' שָׁכַחְנִי. אָמְרָה הַשְּׂכִינָה: הִתְשַׁכַּח
 אִשָּׁה עוֹלָה?! וְכִי יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּקְרָאִים בָּנִים, כָּמוֹ
 שֶׁנֵּאמַר (דברים יד) בָּנִים אַתֶּם לַה' אֱלֹהֵיכֶם, מֵרַחֵם בֶּן
 כְּמִנְהָ, כָּמוֹ שֶׁנֵּאמַר (ירמיה ב) וְאַנְכִי נִטְעַתִּיךָ
 שׁוֹרֵק כֶּלֶה זָרַע אִמָּת, גַּם אֱלֹה תִשְׁכַּחְנָה, שֶׁכַּתּוּב
 (בראשית ב) אֱלֹה תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ?! וְאַנְכִי לֹא
 אֲשַׁכַּחְךָ. מִכָּאֵן שֶׁהַקְּדוּשׁ כָּרוּךְ הוּא לֹא עוֹזֵב אוֹתָם
 אֶת יִשְׂרָאֵל לְעוֹלָמִים.

עוד אָמר, הַתְּשִׁיבָה אֵשֶׁה עוֹלָה מֵרַחם בֶּן בְּמִנְהָ.
 זֶהוּ סוּד עֲלִיּוֹן שְׂאֵמֵר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. הִנֵּה
 דְּבָרִים אֵלּוּ בְּשֵׁמוֹ אֲחוּזִים. כְּמוֹ שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא לֹא שׁוֹכֵחַ שְׁמוֹ שְׁתָּרִי הוּא הַכֹּל - כִּי הַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא לֹא שׁוֹכֵחַ אוֹתָם אֶת יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם
 אֲחוּזִים בְּשֵׁמוֹ מִמָּשׁ. הַתְּרַגֵּשׁ רַבִּי חַיִּיא, אָמַר, וַדַּאי
 זֶהוּ דְבַר חֲדוּשׁ. בְּרוּךְ יִתְיָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 שֶׁנִּפְגַּשְׁתִּי בְּךָ וַיִּדְעֵתִי דְבָר, וַיִּדְעֵתִי מִי אוֹתוֹ
 שֶׁשְׂמֵעֵתִי מִמֶּנּוּ.

וּבֵא רֵאָה, שְׂאוֹתוֹ יוֹם שְׂרָצְתִי אֲרַבְּעָה מִלִּין, וְלֹא
 מַצֵּאתִי מִי תָּוָה. אָמַר לוֹ, מִשּׁוֹם שֶׁנִּכְנַסְתִּי
 בַּמַּעְרָה אַחַת שְׂרַבִּי אֶלְעֹד נַח שְׁעָה אַחַת. קָרָא
 עָלָיו רַבִּי חַיִּיא אֵלּוּ הַפְּסוּקִים, (ישעיה נח) אִזּוּ יִבְקַע
 בַּשַּׁחַר אוֹרֶךְ וְגו'. אִזּוּ תִקְרָא וְה' יַעֲנֶה וְגו', אִזּוּ
 תִתְעַנֵּג עַל ה' וְגו'.

(דברים לג) זְכַר יְמוֹת עוֹלָם בֵּינוֹ שְׁנוֹת דָּר וְדוֹר וְגו'.
 זְכַר יְמוֹת עוֹלָם. רַבִּי אַבָּא אָמַר, מִי אֵלּוּ יְמוֹת
 עוֹלָם? אֵלּוּ שִׁשָּׁה יָמִים שֶׁעָשָׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא

העולם בהם, שְׁפָתוֹב (שמות לא) כִּי שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה
 ה' וְגו'. שֵׁשֶׁת יָמִים, וְלֹא בְשֵׁשֶׁת יָמִים, וַחֲרֵי בְּאַרְנוּ.
 בִּינוּ שְׁנוֹת דֹר וָדֹר. כְּלוּמַר, אֵלֹהֵי יְמוֹת עוֹלָם, יִדְעוּ
 וַיִּתְּנֵדְעוּ כָּל אֵלֹהֵי הַשָּׁנִים וְהַיָּמִים וְכָל דֹר וָדֹר, עַד
 דֹר זֶה שְׁאַתָּם עוֹמְדִים בּוֹ.

שְׁאַל אָבִיךָ וַיַּגִּדְךָ - זֶה הַקְדוּשׁ כְּרוּךְ הוּא. זֶהוּ
 שְׁפָתוֹב הֵלֵא הוּא אָבִיךָ קִנְיָ. וַיַּגִּדְךָ, וְהוּא
 יַגִּדְךָ עִמָּךְ הַחֲכָמָה. וּמָה הִיא? אֵלֵא כַּאֲשֶׁר שֵׁשֶׁה
 יָמִים אֵלֹהֵי בְנוֹ אֵת הָעוֹלָם, לֹא בְנוּ אוֹתוֹ אֵלֵא
 בְּגִלְגָּלָה, שְׁפָתוֹב אֵתָהּ וְתַקִּיִם אֵת הַתּוֹרָה. שְׁלִמְדְנוּ,
 כָּל מָה שֵׁעָשָׂה הַקְדוּשׁ כְּרוּךְ הוּא - עַל תְּנַאי עָשָׂה,
 שְׁכַאֲשֶׁר יָבֵאוּ יִשְׂרָאֵל, אִם יִקְבְּלוּ אֵת הַתּוֹרָה -
 מוֹטָב, וְאִם לֹא - שְׁיַחֲזִירוּהוּ לְתַחוּ וְכַחוּ. וּמִשׁוּם
 זֶה, אֵלֹהֵי יְמוֹת עוֹלָם יוֹדְעִים וּמְבִינִים הַכֹּל.

וַחֲרֵי לְמִדְנֹה, אֵלֹהֵי עֲנִפֵי הָאֵילָן אֵיךְ נִאֲחָזִים כְּתוּב
 הָאֵילָן? וַחֲרֵי בְּאַרְנוּ, שְׁכַאֲשֶׁר הַקְדוּשׁ כְּרוּךְ
 הוּא בְּרַר לָהֶם לְמִמְנֵי הַמְּגִנִּים עַל שְׁאֵר הָאֲמוֹת,
 וְאַתָּם מָה כְּתוּב? כִּי חֵלֶק ה' עִמּוֹ יַעֲקֹב חֲכָל

נחלתו. שלא נתן אותם לְשֵׁר, וְלֹא לְמִלְאָה, וְלֹא
לְמַמְנָה אַחַר, וְזֶה הָעַם שֶׁהַקְדוּשׁ כָּרוּךְ הוּא נִטַּל
לְחֻלְקוֹ.

בְּאַיִזָּה מְקוֹם מְצֵא אוֹתוֹ? יִמְצְאוּהוּ בְּאַרְץ מְדָבָר
וּבְתַחֲוֵי יֵלֵל יִשְׁמַן וְגו' (שְׁפָתוֹב (יהושע כד)
תֵּרַח אֲנִי אֲבָרְהָם וְגו', וְאַקַּח אֶת אֲבִיכֶם אֶת
אֲבָרְהָם וְגו'. וּמִכַּאֲן מִנְהִיג אוֹתָם אֶת יִשְׂרָאֵל בְּכָל
דוֹר וָדוֹר וְלֹא נִפְרָד מֵהֶם וּמִנְהִיג אוֹתָם בְּרַחֲמִים.
זֶהוּ שְׁפָתוֹב (דברים לב) כִּנְשָׁר יַעִיר קִנּוּ וְגו'.

כִּנְשָׁר יַעִיר קִנּוּ. אָמַר רַבֵּי יוֹסֵי, לֹא מְצָאוּנוּ מִי
שֶׁמְרַחֵם עַל בְּנָיו כִּנְשָׁר הָיָה. וְעַל זֶה
לְמַדְנֵנוּ, כְּתוּב (יחזקאל א) וּפָנֵי אֲרִיָּה אֵל הַיְמִין
לְאַרְבַּעַתָּם וּפָנֵי שׁוֹר מִהַשְּׂמָאל. הַנְּשָׁר, הֵיכָן
מְקוֹמוֹ? בְּמְקוֹם שִׁיעָקֵב עוֹמֵד. זֶהוּ שְׁפָתוֹב (משלי ל)
דָּרָךְ הַנְּשָׁר בַּשָּׂמַיִם. בְּאוֹתוֹ מְקוֹם מִפְּשֵׁ. מֵה
פְּעֻמוֹ? מִשׁוֹם שֶׁהוּא מְרַחֵם עַל בְּנָיו, וּבְדִין עִם
אַחֵרִים. כִּי תִקְדוּשׁ כָּרוּךְ הוּא מִנְהִיג אֶת בְּנָיו
כִּנְשָׁר זֶה.

מַה פְּתוּב? ה' בָּרַד יִנְחֲנוּ וְאִין עֲמוּ אֵל נָכַר. הוּא
 בְּלִבְדוּ, שְׁפֹתוּב (שמות יג) וְה' הִלֵּךְ לְפָנֵיהֶם וְגו'.
 וְאִין עֲמוּ אֵל נָכַר, שְׁלֵא הִנְהִיג לָהֶם לְיִשְׂרָאֵל לֹא
 מִלְּאֵה, וְלֹא מִמְּנַח אַחֵר, שְׁהֶם נִקְרְאוּ אֵל נָכַר.
 וְזָהוּ שְׁאֵמַר מִשָּׁה, (שמות לג) אִם אִין פְּנִיךָ הִלְכִים אֵל
 תַּעֲלֵנוּ מִזֶּה. זָהוּ שְׁפֹתוּב ה' בָּרַד יִנְחֲנוּ. הוּא
 בְּלִבְדוּ, וְאִין עֲמוּ אֵל נָכַר.

אֲשֶׁרִי חִלְקֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל שְׁתִּקְדוּשׁ פְּרוּף הוּא
 מִתְנַהֵג אִתָּם (בְּיִשְׂרָאֵל) כִּפֵּי, עֲלֵיהֶם פְּתוּב
 (תהלים קלח) כִּי יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ יְהוָה יִשְׂרָאֵל לְסִגְלָתוֹ,
 וְכֹתוּב (שמואל-א יב) כִּי לֹא יִמָּשׁ ה' עֲמוּ וְגו'. מַה
 הַטַּעַם לֹא יִמָּשׁ ה' אֶת עֲמוּ? בַּעֲבוּר שְׁמוֹ הַגְּדוּל,
 מִשּׁוּם שְׁוִיָּה פְּוָה גְּדֻבָּק. וְעַל זֶה לֹא יַעֲזֹב אוֹתָם
 תִּקְדוּשׁ פְּרוּף הוּא. שְׁכָבֵל מְקוּם שְׁהֶם נִמְצְאוּ,
 תִּקְדוּשׁ פְּרוּף הוּא עֲמָהֶם, כְּמוֹ שְׁבִאֲרָנוּ.

לוֹ חֲכָמוּ יִשְׁכִּילוּ זֹאת (דברים לב). אָמַר רַבִּי יוֹסִי, כָּל
 אֵלּוּ הַפְּסוּקִים שְׁכָאן תּוֹכְחוֹת הֵם שְׁחֹכֵיחַ
 אוֹתָם מִשָּׁה לְיִשְׂרָאֵל, חוּץ מֵאוֹתוֹ שֵׁם קְדוּשׁ שְׁגִלָּה

בְּתַחֲלַת דְּבָרָיו. אָמַר רַבִּי אַבְא, וְאַפְלוּ מַה שְּׁהוֹכִיחַ
 לְיִשְׂרָאֵל הוּא בְּכֻלָּל הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ, שְׂאִין דְּבַר
 בְּתוֹרָה שְׂיוּצָא מְכֻלָּל הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ, שְׁהַתּוֹרָה כְּלָה
 שְׂמוֹתָיו שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הֵם.

וְאֵלּוּ הַפְּסוּקִים יְדוּעִים הֵם. אֲבָל מִשּׁוּם שְׂשֻׁמוֹ ^{(דף}
 שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא רָשׁוּם בְּפִרְשָׁה ^{רצט ע"א)}
 זו, הֵייתִי צָרִיךְ עַד עֵתָה. וְכֵאֵן הָרִי כְּתוּב, לוֹ
 חָכְמוֹ יִשְׁכִּילוּ זֹאת, זֹאת וְדַאי. וְהָרִי בְּכַמָּה
 מְקוֹמוֹת בְּאַרְנוֹ זֹאת, שְׂאֵם יִשְׂרָאֵל יִדְעוּ אֵת זֶה
 אֵיךְ זֹאת אֲחוּזָה בְּדִינָיָה לְהַפְרֵעַ מִן הַרְשָׁעִים -
 יְבִינּוּ לְאַחֲרִיתָם, וְיִשְׁתַּמְרוּ לְהִיּוֹת כֹּה, כְּמוֹ שְׂכַתוּב
 (איוב ב) וְאַרְיֵן מִתְּקוּמָמָה לוֹ.

דְּבַר אַחַר לוֹ חָכְמוֹ יִשְׁכִּילוּ זֹאת - שְׁהִיא קְשׁוּרָה
 בָּהֶם בְּיִשְׂרָאֵל. בְּאֲשֶׁר שׁוֹמְרִים מִצְוֹת
 הַתּוֹרָה וְיוֹשְׁבִים עִמָּה בְּשָׁלוֹם, יִדְעוּ שְׁעוּרָה שֶׁל
 זֹאת הִזוּ עִמָּהֶם, לְהַפְרֵעַ מִשׁוֹנְאֵיהֶם. וְיִשְׂרָאֵל,
 שְׂהֵם מְעַטִּים בֵּין הָאֲמוֹת, יִדְעוּ אֵיכָה יִרְדֹּף אַחַד
 אֶלְפֵי וּשְׁנַיִם יָנִיסוּ רַבְּבָה. וּמִי גֵרָם לָהֶם? הַזֹּאת הִזוּ

שְׁהִיְתָה בִּינֵיהֶם בְּשָׁלוֹם כַּאֲשֶׁר עוֹשִׂים מִצִּוֹת
הַתּוֹרָה, וְלִעוֹלָמִים לֹא זֹה מֵהֶם לַעֲשׂוֹת לָהֶם
נְקָמוֹת.

אִם לֹא כִּי צוֹרֵם מְכָרִם וְה' הִסְגִּירָם (דברים לב). מָה
הַטַּעַם כִּי צוֹרֵם מְכָרִם? מִשּׁוֹם שֶׁצּוֹר יִלְדֹּף
הַתְּשִׁי, שֶׁהַתְּקוּנִים לֹא נִמְצְאוּ כִּמוֹ שֶׁצָּרִיךְ
בְּמִקּוּמָם. אִם לֹא כִּי צוֹרֵם מְכָרִם. אָמַר רַבִּי
יְהוּדָה, זֶה אֲבָרְחָם, כִּמוֹ שֶׁבִּאֲרָנוּ, שֶׁאָמַר אֲבָרְחָם,
יִתְחַיְבוּ יִשְׂרָאֵל בְּגָלוֹת וְלֹא יִכְנָסוּ בְּגִיחָנָם, שֶׁשְׁנֵי
אֵלוֹ - גָּלוֹת וְגִיחָנָם - לֹא יִסְבְּלוּ יִשְׂרָאֵל. וְהַקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא הִסְכִּים עַל יְדוֹ, שֶׁכָּל זְמַן שִׁיתְחַיְבוּ
יִשְׂרָאֵל, יִפְלוּ לְגָלוֹת וַיִּשְׁתַּעֲבְדוּ בָהֶם שׁוֹנְאֵיהֶם.
וּמִשּׁוֹם זֶה צוֹרֵם מְכָרִם, וְדַאי, וְה' הִסְגִּירָם,
וְהִסְכִּים עַל יְדָיו.

לְמַדְנֵנוּ, אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מָה הַטַּעַם שֶׁהוֹכִיחַ לָהֶם
מֹשֶׁה בַּשִּׁירָה הַזֹּאת כִּדָּ? מִשּׁוֹם שֶׁהֵם
מְזַמְּנִים לְהַכְנִים לְאֶרֶץ וּלְהַשְׁרֹת עֲלֵיהֶם שְׂכִינָה,
וּמִשּׁוֹם זֶה הוֹכִיחַ אוֹתָם עַל כֵּן.

רבי יצחק אומר, בשני מקומות הקדוש ברוך הוא
 היה מזמן להוכיח את ישראל, ושמחו אמות
 העולם. אחר - שפתוב (הושע יב) וריב לה' עם יהודה
 ולפקד על יעקב בדרךיו וגו'. שמעו אמות העולם,
 שמחו. אמרו, עתה יכרתו מהעולם. באשר ראה
 הקדוש ברוך הוא שהם שמחים, מה פתוב
 אחריו? בפטן עקב את אחיו וגו'. באשר שומעים,
 אומרים, זו היא תשובה.

משל לאשה שהיתה לה קמטה בבנה, הלכה
 לתבע עליו דין. ראתה לדון שדן דיני
 נפשות - חלקם למלקות, לתליה, לשרפה. אמרה:
 אוי, מה אעשה מן תבן? באשר סיים תדין, אמר
 לאותה אשה: אמא, מה עשה לך בנד? אמרה,
 מתלוננת, עכ"מ.

ימצאהו בארץ מדבר וכתהו. ודאי לבסוף עשה
 לכל אותן קלפות שיהיו כלן
 משתעבדות לו. עד כאן היה כתוב באותו ספר
 של קרטנא הרופא. לבסוף היה רשום בזה

הַפְּסוּק, כָּל שְׁמִירָה שֶׁנֶּצְרָךְ רֹפֵא חָכֵם לַעֲשׂוֹת
 לְחוֹלָה שֶׁשׁוֹכֵב בְּבֵית חָלִיו, בֵּית אֲסִירֵי הַמֶּלֶךְ -
 לַעֲבֹד לְאֶדוֹן הָעוֹלָם!

שְׁכַחֲאֲשֶׁר הוֹלֵךְ רֹפֵא חָכֵם אֶצְלוֹ, יִמְצְאֵהוּ בְּאֶרֶץ
 מְדָבָר וּבְתֵהוּ יֵלֵל יִשְׁמֵן, מִחֲלוֹת
 הַשּׁוֹרוֹת עָלָיו. מוֹצֵא אוֹתוֹ בְּמֵאֵסֶר הַמֶּלֶךְ. אִם
 תֵּאמֶר, הוֹאִיל וְהִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא (פִּזְמֵד) יִפְקֹד
 לְתַפֵּס אוֹתוֹ, שְׁלֵא יִשְׁתַּדֵּל אָדָם אַחֲרָיו - לֹא כֹה,
 שְׁחֵרֵי אֲמַר דָּוִד, (תְּהִלִּים מ"א) אֲשֶׁרֵי מִשְׁכִּיל אֵל דָּל וְגו'.
 דָּל הוּא אוֹתוֹ שֶׁשׁוֹכֵב בְּבֵית חָלִיו. וְאִם רֹפֵא חָכֵם
 הוּא, הִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נוֹתֵן לוֹ בְּרָכוֹת לְאוֹתוֹ
 שִׁישְׁתַּדֵּל בּוֹ.

וְאוֹתוֹ רֹפֵא, יִמְצְאֵהוּ בְּאֶרֶץ מְדָבָר, בְּבֵית חָלִיו
 שׁוֹכֵב. וּבְתֵהוּ יֵלֵל יִשְׁמֵן, שְׁאוֹתָן מִחֲלוֹת
 מִצְרוֹת לוֹ. מַה צָרִיךְ לוֹ לַעֲשׂוֹת? יְסוּבְכַנְהוּ -
 יְסוּבֵב סְבוֹת וַיָּבִיא עֲלוֹת כִּדֵי שְׁיִמְנַע מִמֶּנּוּ אוֹתָם
 דְּבָרִים שְׁמִוּיָקִים לוֹ. יִקְיֵז לוֹ, וַיּוֹצִיא מִמֶּנּוּ דָם רַע.
 יְבוֹנְנֵהוּ - יִסְתַּכֵּל וַיִּבִּין אוֹתוֹ חוֹלָה מִמַּה תִּהְיֶה,

וְיִסְתַּכַּל כְּרִי שְׁלֵא יִכְבֵּד עָלָיו וַיִּמְעַט אוֹתוֹ. לְבִסּוּף
 - יִצְרְנָהוּ כְּאִישׁוֹן עֵינֹו, כְּרִי שְׁיִהְיֶה שְׁמוֹר כְּמוֹ
 שְׁצַרְיָךְ בְּאוֹתָם מְשֻׁקִים, בְּאוֹתָן רְפוּאוֹת שְׁצַרְיִכוֹת
 לוֹ, וְלֹא יִמְעַה (מְהֵם) בִּינֵיהֶן. שְׂאֵם יִמְעַה אִפְלוּ בְּדָבָר
 אַחֵר, הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא חוֹשֵׁב עַל אוֹתוֹ רוֹפֵא
 בְּאֵלוּ שְׁפָרָךְ דְּמִים וְחֶרְנוֹ.

מִשּׁוֹם שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא רוֹצֵה, שְׂאֵף עַל גַּב
 שְׂאוֹתוֹ אָדָם הוּא בְּבֵית אִסְרֵי הַמֶּלֶךְ
 וְהוּא אִסּוּר בְּבֵית הָאִסּוּרִים, שְׁיִשְׁתַּדֵּל אָדָם עָלָיו
 וַיַּעֲזֹר לוֹ לְהוֹצִיאוֹ מִבֵּית הָאִסּוּרִים. וְהָיָה אוֹמֵר כְּךָ:
 הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא דֵּן דִּינִים שָׁל בְּנֵי הָעוֹלָם
 לְמַעַלָּה, הֵן לְמֹנֵת, הֵן (דף רצט ע"ב) לְשִׁרְשׁוֹ, הֵן לְעַקֵּר, הֵן
 לְעַנֵּשׁ בְּנִכְסָיו, וְלֶאֱסֹר אוֹתוֹ. מִי שְׁנִרְאָה לְעַנֵּשׁ
 נִכְסִים, נוֹפֵל בְּבֵית חֲלָיו, וְלֹא יִתְרַפֵּא עַד שְׁיִתֵּן כָּל
 מַה שְׁנִגְנוֹר עָלָיו. כִּיּוֹן שְׁנִעְנֵשׁ בְּמִמוֹנֹו וְנוֹתֵן כָּל מַה
 שְׁנִגְנוֹר עָלָיו, יִתְרַפֵּא, וַיּוֹצֵא מִבֵּית הָאִסּוּרִים. וְעַל
 זֶה צַרְיָךְ לְהִתְעַסֵּק עִמּוֹ שְׁיִתֵּן עֲנֵשׁוֹ וַיִּצֵּא.

מִי שָׁרְאוּי לְשָׁרְשׁוֹ, יִתְפָּסוּ אֹתוֹ, וַיִּתְּנוּ אֹתוֹ
 בְּבֵית הָאֲסוּרִים עַד שִׁישְׁתֵּי־רֵשׁ מִהַכֹּל.
 וְלִפְעָמִים מִשְׁתַּרְשׁ בְּאֵיבָרָיו אוֹ מֵאֶחָד מֵהֶם,
 וְלִבְסוֹף יוֹצִיאוּ אֹתוֹ מִבֵּית הָאֲסוּרִים. מִי שָׁרְאוּי
 לְמָוֶת - בְּךָ הוּא, שְׂאֵלוֹ יִתֵּן כָּל הַכֹּפֶר וְכֹל מָמוֹן
 שְׂבָעוּלָם, לֹא יִנְצֵל.

וְעַל זֶה צָרִיךְ לְרוֹפֵא חָכֵם שְׂיַעֲסֵק בְּרְפוּאָתוֹ. אִם
 יָכוֹל לָתֵת לוֹ רְפוּאָה מִן הַגּוֹף - מוֹטָב, וְאִם
 לֹא - יִתֵּן לוֹ רְפוּאָה לְנַשְׁמָתוֹ, וַיִּשְׁתַּדֵּל בְּרְפוּאָת
 נַשְׁמָתוֹ. וְזֶהוּ רוֹפֵא שְׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יִשְׁתַּדֵּל
 עֲלָיו בְּעוֹלָם הַיְהוּה וּבְעוֹלָם הַבָּא.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, עַד עֵתָה לֹא שָׁמַעְתִּי מְרוֹפֵא זֶה
 וּמִסֵּפֶר זֶה, חוּץ מִפְּעַם אַחַת שֶׁאָמַר לִי
 סוּחַר אֶחָד, שֶׁשָּׁמַע לְאָבִיו שְׂרוֹפֵא אֶחָד הָיָה בְּיָמָיו,
 שֶׁכִּפְּאוֹשֶׁר הָיָה מִסְתַּכֵּל בְּכֵן אָדָם כִּפְּאוֹשֶׁר הוּא בְּבֵית
 חָלָיו, הָיָה אוֹמֵר, זֶה חַי וְזֶה מֵת. וְהָיוּ אוֹמְרִים עֲלָיו
 שֶׁהוּא צָדִיק אֲמֵתִי, יֵרֵא חֲטָא, וְכֹל מֵה שֶׁלֹּא יָכֹל
 לְהַשִּׁיג מֵה שְׂנַצְרָה, הוּא הָיָה קוֹנֶה וְנוֹתֵן מִשְׁלוֹ.

וְהָיוּ אֹמְרִים שְׂאִין חָכָם בְּעוֹלָם כְּמוֹהוּ, וּבִתְפִלָּתוֹ
הָיָה עוֹשֶׂה יוֹתֵר מִמֶּה שֶׁהָיָה עוֹשֶׂה בְיָדָיו. וּבְמִדְרָמָה
לָנוּ, זֶה הָיָה אוֹתוֹ רֹפֵא.

אָמַר אוֹתוֹ סוֹחֵר, וְדַאי סְפָרוּ בְיָדֵי הוּא, שְׁיִרְשָׁתִי
אוֹתוֹ מֵאֲבֵי אֲבֵא, וְכָל דְּבָרָיו שָׁל אוֹתוֹ
סֵפֶר, בְּלָם מִיִּסְדִּים עַל סוּדוֹת הַתּוֹרָה, וְסוּדוֹת
נְעֻלָּמִים מְצֵאֵתִי בּוֹ וּדְבָרִים שָׁל רְפוּאָה רַבִּים,
שֶׁהוּא אָמַר שְׁלֵא רְאִיוֹ לַעֲשׂוֹת אוֹתָם חוּץ (אם) הוּא
יֵרֵא חֲטָא.

וְהֵם מִמֶּה שֶׁהָיָה עוֹשֶׂה בְּלָעָם, שֶׁהָיָה לוֹחֵשׁ
לְחַשִּׁים עַל חוֹלָה, וְהָיָה אוֹמֵר בְּפִיו
וּמִתְרַפֵּא מִיָּד. וְכָלֵם מְבַרֵר אוֹתָם בְּאוֹתוֹ סֵפֶר.
וְאָמַר, זֶה אֶסוּר, וְזֶה מִתֵּר לְמִי שְׁיֵרֵא חֲטָא. מִשׁוּם
שֶׁחֲלָאִים רַבִּים אָמַר שֶׁתְּלוּיָהּ רְפוּאָתָם בְּלְחִישַׁת
חֶפֶת. וְאֵלּוֹ מְצַד חֲנֻחֵשׁ, וּמִתָּהֶם מְצַד שָׁל קָסָם. וְכָל
אוֹתָם שְׂאֶסוּר לוֹמֵר בְּפֶה וְאֶסוּר לַעֲשׂוֹת בְּמַעֲשֶׂה
הָיָה אוֹמֵר. עַד שֶׁמְצֵאֵתִי עַל חֲלָאִים יְדוּעִים שְׁצַרִּיךְ

לֹאמַר כֹּה, וּלְנִדּוֹת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וּבְשִׁמְתָא עַל אֹתוֹ חֲלִי,
וְהוּא תְּמִיחָה גְדוֹלָה אֶצְלִי.

שָׁמַח רַבִּי אֶלְעָזָר, וְשָׁמְחוּ הַחֲבֵרִים. אָמַר רַבִּי
אֶלְעָזָר, אִם אֹתוֹ סֵפֶר הָיָה אֶצְלָנוּ, הֵינּוּ
רוֹאִים מַה הוּא אוֹמֵר. אֲנִי אֶמְסַר בְּמִסְיָרָה עַל מְנַת
לְהִרְאוֹת לַמְּנוֹרָה הַקְּדוּשָׁה. וְלַמְּדֵנָה, אָמַר רַבִּי
אֶלְעָזָר, אֹתוֹ הַסֵּפֶר הָיָה בְּיַדִּי שְׁנַיִם עָשָׂר חֳדָשׁ,
וּמָצְאתִי בוֹ אוֹרוֹת עֲלִיּוֹנוֹת וַחֲשׂוּבִים. כִּי אֲשֶׁר
הִנַּעַתִּי לְאוֹתָם סוּדוֹת שֶׁהָיוּ מִבְּלָעָם, תִּמְחָתֵי.

יּוֹם אֶחָד לְחֻשְׁתִּי בְּמָקוֹם אֶחָד, וְהָיוּ הָאוֹתִיּוֹת
עוֹלוֹת וַיִּזְרְדוּת. עַד שֶׁרָאִיתִי בַחֲלוֹם וְאָמַר
לִי, מַה לָּךְ לְהַכְנִים בְּתַחוּם שְׂאִינּוֹ שְׂלָךְ וְשְׂאִינּוֹ
נִצְרָךְ לָךְ? הִתְעוֹרְרָתִי. וַרַע בְּעֵינַי עַל סוּדוֹת
הַסְּתוּמִים שֶׁהָיוּ שָׁם. שֶׁלְּחֻשְׁתִּי לְאוֹתוֹ יְהוּדִי, וְרַבִּי
יּוֹסֵי בְּרַבִּי יְהוּדָה שָׁמוֹ, וְנָתַתִּי לוֹ אֶת הַסֵּפֶר.

וּבַסּוּדוֹת שֶׁל בְּלָעָם מָצְאתִי מֵאוֹתָם שִׁמּוֹת שֶׁל
מְלָאכִים שֶׁשָּׁלַח לוֹ בְּלָק, וְלֹא הָיוּ
מִסְתַּדְרִים עַל תְּקוּנָם כְּמוֹ שֶׁצָּרִיךְ. אֲבָל כַּמָּה מֵינֵי

רְפוּאָה מְצֵאתִי בּוֹ שֶׁהֵם מְתַקְנִים עַל תְּקוּנֵי הַתּוֹרָה
 וְסוּדוֹת סְתוּמִים שְׁלָה. וְרֵאִיתִי שֶׁהֵם בְּחִסְדוֹת,
 וְתַפְלוֹת וּבְקָשׁוֹת לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְאִם תֹּאמַר
 שֶׁהִיא עוֹשֶׂה רְפוּאָה בְּפִסּוּקֵי הַתּוֹרָה אִוּ בְּסוּדוֹת
 הַתּוֹרָה - חֵם וְשָׁלוֹם. אֲלָא הִיא אוֹמֵר סוּדוֹת
 הַתּוֹרָה, וְעַל אוֹתוֹ סוּד הוֹצִיא סוּדוֹת שֶׁל רְפוּאָה
 שְׁלֵא רֵאִיתִי בְּאֵפֶן זֶה לְעוֹלָם. אֲמַרְתִּי, בְּרוּךְ
 תְּרַחֲמֵן שְׁתַּחֲכִּים לְבְנֵי אָדָם מִחֲכָמָה שֶׁל מַעְלָה.

וּמֵאלוֹ הַדְּבָרִים שֶׁל בְּלָעַם לְקַחְתִּי, וְרֵאִיתִי בָּהֶם
 שְׁלֵא הִיא בְּעוֹלָם חָכָם בְּכַשׁוּפִים
 בְּדַגְמָתוֹ. אֲמַרְתִּי, בְּרוּךְ תְּרַחֲמֵן שֶׁכִּפֵּל מִהַעוֹלָם
 חֲכָשׁוּפִים, שְׁלֵא יִטְעוּ בְּנֵי אָדָם מֵאַחַר יְרֵאתוֹ שֶׁל
 הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יִתְפָּרֵד וַיִּתְעַלֶּה שָׁמוֹ אָמֵן.

בְּרוּךְ ה' לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן.

יְמֵלוּךְ ה' לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן.